A°. 1827. N°. 1

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 1 September.

FRANKFORT, den 28. Augustus.

In de Oostenrijksche dagbladen leest men het volgende berigt uit Corfu, van den 5. dezer:

„In den morgen van den 1. dezer, zag men, van de hoogten des eilands Zante, het Grieksche fregat *Hellas* en eene groote brik, die naar de Strophen en Ithaka stevenden, waar zij twee Turksche korvetten ontmoetten. Vervolgens hoorde men te Zante tot twee ure 's namiddags het gebulder des geschuts. — In den morgen van den 2. omstreeks 9 uur, zag men de *Hellas* tegenover het eiland Zante, terwijl in de nabijheid van Krionero zeilde de onder den neef van lord *Cochrane* staande brik, *St. George*, die eene Turksche korvet van 24, en een Turksche schooner van 10 stukken met zich voerde, welke beide vaartuigen (waarschijnelijk in het gevecht van den vorigen dag) door lord *Cochrane*, die zich aan boord der *Hellas* bevond, genomen waren. De korvet was aan zeil en touwwerk zwaar beschadigd, en men bespeurde, dat op het verdek aan de herstelling daarvan gearbeid werd; doch de schooner was zeer goed behouden en had de Turksche onder de Grieksche vlag opgeheschen. Alle deze vaartuigen stevenden naar het kasteel Tornese."

Van eene Grieksche zijde heeft men, over Triest, van deze gebeurtenis mede berigt. In hetzelve wordt gemeld, dat het gevecht niet tegen twee Turksche vaartuigen, maar tegen een smaldeel der Turksche vloot geleverd is en door lord *Cochrane* acht vaartuigen veroverd zijn, terwijl de overige naar Patras de vlugt hebben genomen.

— Uit Konstantinopel wordt den 25. Julij het volgende geschreven: — „Bij de Europische gezanten gaan en komen bijna elken dag koeriers. Ook het Ottomannische ministerie houdt bijna dagelijks raadsvergaderingen. Onlangs werden in de Dardanellen twee Grieksche schepen in beslag genomen, die onder Russische vlag zeilden, doch niet van de vereischte kaarten, maar slechts van passen voorzien waren, welke door eenen hiertoe niet bevoegden vice-consul eener andere natie waren afgegeven. De Russische gezant, de heer *van Ribeaupierre*, heeft de beslagneming erkend en van de gemelde vaartuigen de Russische vlag laten afnemen, bij welke gelegenheid tevens is gebleken, dat dezelve zeeroverij gepleegd hebben. De schepen werden in het tuighuis gebragt en de manschap naar de gevangenis der galeislaven vervoerd.

PETERSBURG, den 18. Augustus.

De adjudant-generaal *Paskevitch*, bevelhebber van het afgezondene korps van den Caucasus, heeft berigt gezonden, van eene op den 17. Julij, bij Djevan-Boulak, behaalde overwinning op een korps van 16000 man Perzische ruiterij, onder bevel van *Abbaz-Mirza*, en van het innemen der vesting Abbas-Abad, door onze troepen.

De adjudant-generaal *Paskevitch* kwam den 8. Julij te Nakhitchevan, bezette deze stad en liet dadelijk het fort van Abbas-Abad insluiten.

Gedurende het beleg ontving men van den luitenant-generaal *Hivalsky* berigt, dat de vijand met eene aanzienlijke magt naderde; van de andere zijde kreeg men de tijding, dat *Abbaz-Mirza*, met den schah, van dien kant naderde, aan het hoofd van 40,000 man, en dat *Hassan-Khan* insgelijks met al zijne kavallerie in aantogt was.

Zoodra de adjudant-generaal *Paskevitch* van deze bijzonderheden was onderrigt, besloot hij terstond het voornaamste korps met al zijne ruiterij, acht bataljons infanterie en een gedeelte zijner artillerie te gemoet te trekken, met achterlating van de overige troepen voor Abbas-Abad en in de nabijheid van Nakhitchevan, om de legerplaats en de bagaadje te verdedigen. De artillerie en de kavallerie doorwaadden den Aras en de infanterie ging de rivier over, door middel eener brug, rustende op *bourdouks* (zamengenaaide ossenvellen, met lucht gevuld, eene uitvinding van den adjudant-generaal *Paskevitch*).

Met het voornaamste gedeelte van zijn korps op het slagveld aangekomen, vond de adjudant-generaal *Paskevitch* den vijand in eene zeer voordeelige positie, waardoor hij onze regter-flank overvleugelde, en onzen linker-vleugel een korps ongeregelde kavalerie van 5000 man kon tegenstellen, dat echter geheel in bedwang werd gehouden door het regement dragonders van Nijnij-Novgorod met vier stukken geschut; de adjudant-generaal *Paskevitch* besloot, op den regter-vleugel des vijands aan te vallen, terwijl hij de onze deed dekken door de regementen kozakken, en de linker-flank der Perzen bedreigde met het regement ulanen van Borrissogleben.

De bewegingen van den adjudant-generaal *Paskevitch* hadden den besten uitslag; in weerwil van het wel onderhouden vuur der vijandelijke artillerie, bezette onze infanterie eene hoogte, welke het midden van zijne stelling beheerschte; op den linker-vleugel werd de vijand tot wijken gebragt; spoedig bood hij geen tegenstand meer; de kozakken, de brigade ulanen en het regement dragonders van Nijnij-Novgorod, kregen bevel hem op de hielen te vervolgen. Het regement dragonders van Nijnij-Novgorod deed toen een tweeden dapperen aanval en ontnam de Perzen hun voornaamste vaandel, hetwelk zij het *zegevierende vaandel* noemen; na dezen nieuwen tegenspoed, verliet de vijand de tweede keten der hoogten, waarop hij zich scheen te willen staande houden; spoedig sloeg hij in groote verwarring op de vlugt. *Abbaz-Mirza* had naauwelijks tijd te paard te stijgen, om aan onze dragonders te ontkomen. Zijn geweer is in handen der overwinnaars gevallen. De Perzische infanterie, die te Karaziadina, 28 wersten van het slagveld, was gebleven, heeft geen deel aan het gevecht genomen. Van den vijand zijn op dezen dag 400 man gesneuveld en 100 gevangen genomen. Wij hebben een kapitein en zeven soldaten verloren; een majoor en 28 soldaten zijn gekwetst en drie man vermist.

De adjudant-generaal *Paskevitch* keerde nog denzelfden nacht terug naar de oevers van de Aras. Met het aanbreken van den dag, wapperden de op den vijand veroverde vaandels op onze voornaamste batterij voor de vesting Abbas-Abad, waarvan het garnisoen gedurende het gevecht een uitval had gedaan, doch met verlies was teruggedreven. De adjudant-generaal *Paskevitch* zond een zijner gevangenen in de vesting, om het garnisoen de bijzonderheden van den slag, die hij had bijgewoond, mede te deelen, en deed de plaats opeischen. De kommandant *Mahmet-Emine-Khan* verzocht drie dagen uitstel, hetwelk niet werd toegestaan; des avonds kwamen er reeds bevelhebbers bij den adjudant-generaal, om hem te berigten, dat de vesting zich overgaf.

Den 19. Julij deed de adjudant-generaal *Paskevitch* ten 7 ure zijne troepen onder de wapens komen, en begaf zich met zijnen staf naar de voornaamste batterij; het garnisoen der plaats, hetwelk op het glacis in slagorde geschaard stond, legde de wapenen neder en defileerde voor de overwinnaars en gaf zijne vaandels over; terwijl *Mahmet-Emine-Khan*, schoonzoon van den schah, die in de vesting het bevel voerde, zich krijgsgevangen gaf en de sleutels der stad aanbood. Onder het getal zegeteekenen, bij het nemen dezer vesting verkregen, telt men 18 stukken geschut en eene aanmerkelijke hoeveelheid krijgs- en mondbehoeften.

Dienzelfden dag trok het vereenigde regement van de garde met vliegende vaandels de vesting binnen, waar men een plegtig *Te Deum*, tot dankzegging, op de plaats zelve zong.

Zoodanig is de schitterende uitslag, waarmede de moeijelijke togt van Erivan naar Nakhitchevan is bekroond geworden; een togt, die onze dappere troepen met eene voorbeeldelooze onverschrokkenheid hebben volbragt, in weerwil der vermoeijenissen en ontberingen, waaraan men is blootgesteld in eene zandige en onvruchtbare landstreek, waar de hitte tot 47 graden stijgt, en waar men dikwerf groote vlakten moet doortrekken, waar geen enkele droppel water te vinden is, om zijnen dorst te lesschen, noch boom om zich voor de hitte der zon te beschutten.

PARYS, den 28. Augustus.

Het verblijf van den Engelschen minister *Huskisson* te Parijs heeft aanleiding tot menige gissing gegeven, vooral bij den tegenwoordigen staat van zaken in Spanje en Portugal. De gemelde minister heeft verscheidene conferentien met den president van den raad van ministers gehad. Men meent dat hij thans op zijn vertrek naar Londen staat.

— Berigten uit Lissabon willen, dat de Keizer don *Pedro* eerlang uit Brazilie zal overkomen. Het ministeriele avondblad beijvert zich om de onwaarschijnlijkheid daarvan aan te toonen.

— In een der dagbladen leest men het volgende, onder de rubriek van „Neusvorming of kunst om neuzen te maken:"

In de zitting der akademie van wetenschappen te Parijs, van den 13. dezer, heeft de geneesheer *Lisfranc* eene memorie over de neusvorming ingediend en tevens een persoon vertoond, aan wie bij deze zonderlinge kunstbewerking volbragt heeft. In de gemelde memorie leest men onder anderen het volgende:

„Het denkbeeld eener neusvorming is niet nieuw. Hetzelve verliest zich bij de Indianen in den nacht der tijden. In Europa heeft *Talicot* zich met deze kunstbewerking beroemd gemaakt, en meer dan eene eeuw vroeger, had *Branca* en zijn zoon dezelve met vrucht uitgevoerd. *Ambrosius Paré* haalt de geschiedenis aan van een Fransch heer, wiens, in Italie herstelde, neus de bewondering van de stad en het hof wegdroeg."

Ondanks het welgelukken gehaalde dier kunstbewerkingen, hadden echter eigenzinnigen deze schoone uitvinding, gedurende meer dan twee honderd jaren, in den wind geslagen, toen een Engelsch heelmeester, in het laatst van de vorige eeuw, de uitwerking daarvan zag bij eenen Hindoeschen volkstam, *Koomas* genaamd. Eenige jaren later, (in 1793) trof zekere *Maratte*, veehouder in het Engelsche leger, die door *Tipoo Saib* gevangen was genomen en de ontzettendste verminkingen ondergaan had, te Kumor iemand aan, die hem weder zoo goed eenen neus aanzette, dat het gansche leger, hetwelk daarvan ooggetuigen was, van verbazing opgetogen was. Dezelfde bewerking werd in 1803 in Engeland beproefd; doch mislukte in het eerst. De heer *Lynx* echter, bemoedigd door den goeden uitslag der Indianen en aangevuurd door de gelukkige proeven van zijnen landgenoot *Lucas*, had het geluk dezelve in 1813 volkomen te zien slagen. De heer *Lynx* werd kort daarop door de heeren *Satelisse* en *Carpine* te Londen en voorts door den heer *Graef* te Berlijn nagevolgd. Later maakte de heer *Delpech* te Montpellier ook zeer gelukkig eenen neus. Alle deze bewerkingen zijn te Parijs bekend geworden, en intusschen trokken de meeste kunstoefenaren dezer stad derzelver wezenlijkheid nog in twijfel. De heer *Lisfranc* is door zijne bekende bekwaamheid nog veel beter geslaagd. De Europische geneesheeren hebben met eenige geringe wijzigingen de Indiaansche geneeswijze aangenomen. Dezelve bestaat in weefsels op het voorhoofd te brengen en is door de heeren *Lucas*, *Corpine* en *Delpech* gevolgd geworden. Ook *Lisfranc* heeft dit gedaan. Deze beschrijft dezelve en toont tevens de veranderingen aan, welke hij daarbij gevolgd heeft. De heer *Lisfranc*

geeft eenige bijzonderheden op aangaande den toestand van den herstelden lijder. Hij had, bij den veldtogt van Rusland, ten gevolge van de koude den geheelen neus en een gedeelte van den omtrek verloren. Zijn gelaat was zoo afzigtig, dat niemand met hem omgaan of werken wilde en hij genoodzaakt was, zijn brood te bedelen. De kunstbewerking werd den 20. November 1826 gedaan en is volkomen gelukt, zoo als de heer *Lisfranc* door het vertoonen van zijnen patient bewezen heeft.

„Ik heb, zegt de heer *Lisfranc*, negen maanden gewacht, om hem aan de akademie te vertoonen. Hierdoor wordt volkomen gelogenstraft het voorgeven van eenige menschen dat de kunstneus van *Eval* (dus is de herstelde genaamd) later zijnen gedaante zoude verliezen en de minste trekking genoegzaam zoude zijn, om denzelven te doen afvallen. (De heer *Lisfranc* laat zijnen man een snuifje nemen en verzoekt hem sterk te snuiten).

De herstelling der wanstaltigheid is niet het eenige voordeel, hetwelk *Lisfranc* aan *Eval* heeft bezorgd; hij heeft hem met den neus ook den reuk wedergegeven, welke hij geheel verloren had. Vóór de kunstbewerking, waren zijne oogen altijd vochtig en de tranen liepen hem langs de wangen, alwaar zij roode vlakken en ontvelling veroorzaakten. Na de bewerking, hernam deze afscheiding der vochten haren gewonen loop.

„Uit dit een en ander blijkt dus, zegt de heer *Lisfranc* ten slotte, dat ik, ten gevolge der wijzigingen door mij in de neusvorming gebragt, eenen neus nagenoeg in den vorigen stand heb teruggebragt; dat ik aan den zieken een zintuig, den reuk, heb weer gegeven; — dat zijne stem beter is geworden en dat de herstelling van zijnen neus hem daarenboven van eene dubbele traanvloeijing heeft genezen.

BRUSSEL, den 30. Augustus.

Volgens berigten uit *Rome* van den 18. dezer, heeft Z. H. de overeenkomst, den 18. Junij tusschen de Nederlandsche en Pausselijke gevolmagtigden gesloten, den 17. Augustus geratificeerd en zoude de uitwisseling der ratificatien kort daarop plaats hebben.

— Gisteren nacht is er in het tuchthuis te Vilvoorde brand ontstaan. Dadelijk zijn 400 man van het garnisoen van Brussel, alsmede eenige brandspuiten, met de bijbehoorende manschap, derwaarts gegaan. 's Morgens ten acht ure is men den brand meester geworden. Een groot gedeelte van het dak der gevangenissen en vele goederen zijn vernield. Niet een gevangene is echter ontsnapt en niemand is eenig ongeluk overkomen.

ANTWERPEN, den 29. Augustus.

Gisteren heeft er in het burgelijke en militaire huis van verzekering alhier eene soort van opstand plaats gehad, veroorzaakt door twee aldaar gedetineerde militairen, die met geweld jenever eischten, welke men hun weigerde. Hierover verstoord, bedreigden zij den Cipier, die, ziende dat hij hun niet tot reden konde brengen, den heer plaatselijken kommandant om bijstand verzocht, die hij dan ook dadelijk bekwam. De muiters werden gevat en in een meer verzekerde bewaring gebragt.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 31. Augustus 1675 verloor ... bij vrachteloos *Limburg* had poogen te ontzetten, welke stad aan de *Franschen* overging.

Den 31. dito 1748 werd zijne Hoogheid WILLEM KAREL HENDRIK FRISO, op verzoek van de afgevaardigden, door de staten gemagtigd om de rust in *Amsterdam* te herstellen.

Den 31. dito 1464 werd PAUL II. tot 213de Paus verkoren.

Den 1. September 1715 stierf LODEWYK XIV., Koning van *Frankrijk*, en werd de hertog PHILIP VAN ORLEANS regent van het rijk.

Den 1. dito 1711 beviel de Prinses, weduwe van WILLEM III. gelukkig van een zoon WILLEM KAREL HENDRIK FRISO.

Den 1. dito 1821 had er een zware storm plaats op het eiland *Guadeloupe*.

ARNHEM, den 1. September.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den 31 Aug. 1827 5 Palm 5 Duim; gewassen 0 D. gevallen 0 D.
Den 1 Sept. 1827 5 Palm 5 Duim; gewassen 0 D. gevallen 0 D.

Getrouwd:

C. ANDRÉ DE LA PORTE
en
A. L. VAN DER PALM.

Leiden, den 30. Augustus 1827.

Mijne Huisvrouw ... GERRITZEN, bevallen heden voorspoedig van eene Dochter.

ARNHEM, den 29. Augustus 1827. J. COERS.

† § † BURGEMEESTER en WETHOUDERS der STAD *TIEL* zullen op Dingsdag den 11. September 1827 en volgende dagen des voormiddags ten tien ure en des namiddags ten drie ure, bestt voor de Kazerne en daarna in het Lokaal bij de Latijnsche Scholen, doen verkoopen:

140 MATTRASSEN en PEULUWEN, 250 WOLLEN DEKENS, ruim 300 BEDDELAKENS, 178 STROOZAKKEN en 88 HOUTEN KRIBBEN, welke alle ten gebruike van het garnizoen dezer Stad gediend hebben, en waaromtrent nadere informatien te bekomen zijn bij den Agent van Kasernering *W. DE BLANK*, zullende deze Goederen daags te voren alhier te zien zijn.

Ook zullen alsdan mede verkocht worden ruim honderd LANTAARNEN, tot de Verlichting dezer Stad gediend hebbende, welke op het Stadhuis alhier daags voor de gemelde Verkooping te zien zijn, en waaromtrent men zich bij den Stads-Architect nader kan informeren.

Tiel, den 29. Augustus 1827.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
C. C. VAN LIDTH DE JEUDE.
Ter Ordonnantie,
H. J. RINK,
Secretaris.

§ § § Men is voornemens vrijwillig in het openbaar te verkoopen: het zeer aangenaam, in de nabijheid der Stad *Zutphen*, 10 minuten van het dorp *Warnsveld* en straatweg gelegen, BUITENGOED *HET OIJE*, bestaande in overheerlijke BOUW-, WEIDELANDEN en BOSSCHEN, BOUWMANSWONINGEN, SCHUREN en STALLEN, benevens een achtkante KOEPEL, over de landen naar de Stad en het Dorp een schoon uitzigt opleverende; voorts drie uitgestrekte BOEREN ERVEN, *KONING, HOENINK en HUMMELINK*; en eindelijk TWEE HOOIWEIDEN, de eene genaamd *het achterste eind van het HOLTSERSLAG*, de andere de *ZOVENBOOM*, welke vijf laatste perceelen gelegen zijn in het kwartier *Zutphen*, gemeente *Zelhem*. De veiling zal plaats hebben op Dingsdag den 25. September aanstaande en 14 dagen daarna de dadelijke verkoop, ten huize van den Kastelein *P. WEIJERS*, in het *Zwijnshoofd* te *Zutphen*.

Nadere informatien zijn te bekomen bij *D. EVEKINK* op het Schipstoel en Mr. *D. EVEKINK JR.*, in de *Sprongstraat* te *Zutphen*. Brieven vrachtvrij.

* * PUBLIEKE AANBESTEDING van de geheele Vernieuwing, met de Leverantie van de daartoe benoodigde Materialen, der *Wengerbrug*, in de buurtschap *Langen*, gemeente *Laaren*, gelegen.

Welke ten overstaan van den openbaren Notaris Mr. *J. B. SOLNER*, te *Lochem*, ten huize van de Weduwe *HEUKELMAN*, op Vrijdag den 12. October, des morgens ten elf ure, zal plaats hebben.

Liggende inmiddels de bestekken ter lezing, te *Lochem*, ten kantore van voornoemden Notaris en bij de Weduwe *HEUKELMAN*, te *Borculo* bij *MARTENS* en te *Zutphen* bij *WERNER*, in den *Gouden Leeuw*.

§ † § TE HUUR: De schoone en welgelegene BUITENPLAATS *DE PARKELER*, bestaande in eene HEERENHUIZINGE, voorzien van zes BENEDEN, acht BOVENKAMERS, KEUKEN en verdere GEMAKKEN, voorts KOETSHUIS, ORANJERIE, STALLING voor Paarden en Koebeesten en HOOIBERG, met deszelfs groote MOESTUIN en WANDELINGEN, gelegen in de Provincie *Gelderland*, een kwartier uur van het dorp *Twello*, drie kwartier uur van de Stad *Deventer* en zeer nabij den Straatweg van *Utrecht* op *Deventer*.

Nadere informatie te bekomen bij de Wel Edele Gestr. Heer Mr. *P. P. EVERTS*, te *Twello*, brieven franko.

§ § § UIT DE HAND TE KOOP: eene nieuwe BAROESJETTE, naar den laatsten smaak; te bevragen bij *H. W. VAN RHEDEN*, Mr. Rijtuigmaker ...

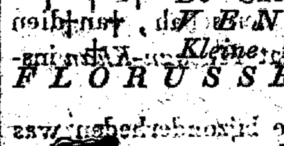
† † † UIT DE HAND TE KOOP een extra fraaije en zeer wellnidende zes octaafs FORTEPIANO; te bevragen bij den drukker dezer.

§ § § De Gebroeders *AUGUST*, van *Verviers*, hebben de eer het Publiek te verwittigen, dat zij wederom zijn geassorteerd met een schoon assortiment LAKENS en CACHEMIREN SATINÉE voor Dames-Jassen en Blaauwe Brabandsche KIELEN, staande met hunne Kraam over de Waag en het Stadhuis.

Recommanderen zich in ieders gunst en beloven eene prompte en civiele bediening.

† † † Indien er Bloedverwanten bestaan van *JOHANNA* (ook genaamd *SUSANNA*) *PANHUYZEN*, waarschijnlijk geboren, immers gewoond hebbende te *Nijmegen*, thans te *Utrecht* overleden, worden dezelven, met alle anderen, die iets van hare Nalatenschap te vorderen hebben, of daaraan schuldig zijn, of wel er geld of goederen van onder zich hebben, bij deze opgeroepen tot het doen van aangifte, *voor primo October 1827*, ten Kantore van den Procureur *VAN JACOBUS VAN LEEUWEN*, te *Utrecht*, als Mede-Curator in die Nalatenschap.

De Snelloper *HUBERTUS WALRAVEN* zal, op Zondag den 2. September 1827, van de *Kleine Zwaan*, te *Velp*, tot de Herberg bewoond door *FLORUSSEN*, in 56 minuten heen en weder afloopen.

NEDERLANDSCHE STOOMBOOT MAATSCHAPPIJ.

Bepaling van Afvaart der STOOMBOOTEN gedurende de maand September 1827.

Van *Rotterdam* naar *Nijmegen* ...

Elken Dingsdag, Zaturdag en Zondag des morgens ten 6 ure.

Van *Nijmegen* naar *Rotterdam* ...

Elken Woensdag en Maandag des morgens ten 6 ure.

Elken Zondag des morgens ten 6 ure.

...

Elken Zondag en Woensdag des morgens ten 6½ ure.

Elken Dingsdag des namiddags ten 2 ure.

Van *Rotterdam* naar *Arnhem*:

Elken Donderdag, 's morgens ten 6 ure.

Van *Arnhem* naar *Rotterdam*:

Elken Vrijdag des morgens ten 9½ ure.

De vaart van *Rotterdam* naar *Antwerpen*, *Ter Veere*, *Londen* en vice versa, is bepaald, zoo als bij Biljetten is bekend gemaakt. Informatien zijn te bekomen ten kantore van de Agenten van voornoemde Maatschappij, de Heeren VAALMAN en TRIEBELS te *Nijmegen*, en bij den Heer G. H. MOLL te *Arnhem*.

Bij *F. B. HOLLINGERUS PYPERS*, Boekhandelaar te *Breda*, is van de pers gekomen:

HANDLEIDING tot de ALGEMEENE GESCHIEDENIS voor het ONDERWIJS in de GYMNASIEN, door Mr. G. DORN SEIFFER, 1ste stukje (Geschiedenis der Oostersche Volken) à 30 Centen.

De twee volgende stukjes zullen spoedig volgen.

NB. De INTEEKENING op het MAGAZYN voor JONGE JUFVROUWEN of AANKOMENDE MEISJES, van Mevr. LE PRINCE DE BEAUMONT, omgewerkt door A. B. VAN MEERTEN, Geb. SCHILPEROORT, zal tot de uitgave van het *eerste deel* blijven geopend.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.